

Dosarul nr. 2r-429/20

Prima instanță, Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.: A. Donos)

Instanța de recurs, Curtea de Apel Bălți: (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți: (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

D E C I Z I E

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Agenția Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Basarabia-Nord” și Societatea pe Acțiuni „Combinatul de Pâine din Bălți” împotriva Agenției Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și executorului judecătoresc Lupol Ludmila cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,

împotriva încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva deciziei din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 02 decembrie 2019 SA „Basarabia-Nord” și SA „Combinatul de Pâine din Bălți” a depus cerere împotriva Agenției Rezerve Materiale și executorului judecătoresc Lupol Ludmila, solicitând constatarea stingerii integrale a obligațiilor prevăzute în titlu executoriu nr. 2c-56/2015 eliberat în temeiul încheierii din 15 decembrie 2015 a Judecătoriai Bălți, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată acțiunea depusă de Agenția Rezerve Materiale împotriva SA împotriva SA „Combinatul de Pâine din Bălți” și SA „Basarabia-Nord” cu privire la încasarea sancțiunilor pecuniare în valoare de 2.183.922 de lei; anularea încheierilor nr. 093-812/17 și nr. 093-813/17 din 21 noiembrie 2019 privind continuarea procedurii de executare emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila; anularea încheierii nr. 093-813/17 din 25 noiembrie 2019 privind asigurarea executării documentului executoriu emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila în privința SA „Basarabia-Nord”; anularea încheierii nr. 093-812/17 din 25 noiembrie 2019 privind asigurarea executării documentului executoriu, emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila în privința SA „Combinatul de Pâine din Bălți”; obligarea executorului judecătoresc Lupol Ludmila să dispună încetarea procedurii de executare nr. 093-812/17 și nr. 093-813/17 intentată în temeiul încheierii din 15 decembrie 2015 a Judecătoriai Bălți.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă parțial cererea depusă de SA „Basarabia-Nord” și SA „Combinatul de Pâine din Bălți”. S-a anulat încheierea din 21 noiembrie 2019 a executorului judecătoresc Lupol Ludmila privind continuarea procedurii de executare nr. 093-812/17 și nr. 093-813/17. S-a anulat încheierea din 25 noiembrie 2019 a executorului judecătoresc Lupol Ludmila privind asigurarea executării documentului executoriu nr. 093-812/17. S-a anulat încheierea din 25 noiembrie 2019 a executorului judecătoresc Lupol Ludmila privind asigurarea executării documentului executoriu nr. 093-813/17. În rest, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 ianuarie 2020 SA „Basarabia-Nord” și SA „Combinatul de Pâine din Bălți” au depus cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, iar la 13 februarie 2020 a prezentat recurs suplimentar.

La 05 februarie 2020 prin intermediul poștei electronice, Agenția Rezerve Materiale a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, iar la 03 martie 2020 și respectiv la 05 martie 2020 a prezentat recursul motivat.

La 25 februarie 2020 executorul judecătoresc Lupol Ludmila a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe.

Prin decizia din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse recursurile declarate de Agenția Rezerve Materiale și executorul judecătoresc Lupol Ludmila, s-au admis recursurile declarate de SA „Basarabia-Nord” și SA „Combinatul de Pâine din Bălți”, s-a casat parțial încheierea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în partea respingerii cererii privind constatarea stingerii obligației prevăzute în titlul executoriu nr. 2c-56/2015 eliberat în baza încheierii din 15 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți, și s-a emis în această parte o hotărâre nouă, prin care s-a constatat stingerea obligației prevăzute în titlul executoriu nr. 2c-56/2015 eliberat în baza încheierii din 15 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți, aplicată pentru încălcarea termenelor de restituire a grâului alimentară împrumutat din rezerva de stat. În rest, încheierea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost menținută.

La 19 mai 2020 Agenția Rezerve Materiale a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs, cu emiterea unei încheieri de încetare a procesului de judecată.

Ca temei de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, Agenția Rezerve Materiale a indicat că la moment există două hotărâri judecătorești contradictorii, cu soluții contrar-opuse, și anume decizia din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și decizia din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, opuse în privința aceleiași situații litigioase, care încalcă autoritatea de lucru judecat stabilită anterior prin decizia irevocabilă din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, menținută prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și decizia din 26 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SA „Combinatul de Pâine din Bălți” și SA „Basarabia-Nord” cu privire la anularea titlului executoriu nr. 2c-56/2015 din 15 decembrie 2015 eliberat de Judecătoria Bălți și încheierii nr. 093-812/17 din 08 februarie 2017 emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila.

Prin încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Rezerve Materiale împotriva deciziei din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

La 28 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, Agenția Rezerve Materiale a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, nefiind semnat.

La 30 iulie 2020 și 03 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Agenția Rezerve Materiale reprezentată de Ștefan Damian în baza procurii nr. 10 ianuarie 2020, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei încheieri de încetare a procesului de judecată.

În motivarea recursului Agenția Rezerve Materiale a indicat că instanța de revizuire nu a ținut cont că la moment există două hotărâri judecătorești contradictorii, cu soluții contrar-opuse, în privința aceleiași situații litigioase, care încalcă autoritatea de lucru judecată prin decizia din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa Agenției Rezerve Materiale la 18 iulie 2020 (f.d. 241, vol. I), recepționată de către recurentă la 23 iulie 2020 (f.d. 244, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 28 iulie 2020, este în termen.

La 05 august 2020 în adresa SA „Basarabia-Nord”, SA „Combinatul de Pâine din Bălți” și executorului judecătoresc Lupol Ludmila a fost expediată copia recursului declarat de Agenția Rezerve Materiale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțată de o instanță de judecată națională.

Conform art. 450 lit. d) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de hotărârea, sentința sau decizia anulată sau modificată care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere – în cazul prevăzut la art. 449 lit. e);

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Bălți de respingere a cererii de revizuire depusă de Agenția Rezerve Materiale. Or, prin decizia din 11 noiembrie 2019, emisă în cauza civil, la cererea SA „Combinatul de Pâine din Bălți” și SA „Basarabia-Nord” împotriva Agenției Rezerve Materiale, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Lupol Ludmila cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, Curtea de Apel Bălți s-a expus asupra legalității eliberării titlului executoriu nr. 2c-56/2015 din 15 decembrie 2015 și emiterii de către executorul judecătoresc Lupol Ludmila a încheierii de intentare a procedurii de executare nr. 093-812/17 din 08 februarie 2017, care în opina debitorilor SA „Combinatul de Pâine din Bălți” și SA „Basarabia-Nord” nu trebuiau să fie emise pe motivul executării obligațiilor față de Agenția Rezerve Materiale, pe cale benevolă, până la eliberarea documentului executoriu nominalizat (f.d.18, pct. 7, vol. I), pe când în decizia din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți emisă în prezenta cauză civilă, s-a reținut drept obiect al acțiunii constatarea stingerii integrale de către debitori SA „Basarabia-Nord” și SA „Combinatul de Pâine din Bălți” a obligațiilor prevăzute de titlul executoriu nr. 2c-56/2015 și anularea încheierilor nr. 093-812/17 și nr. 093-813/17 din 21 noiembrie 2019 a executorului judecătoresc Lupol Ludmila privind continuarea procedurii de executare, anularea încheierii nr. 093-813/17 din 25 noiembrie 2019 privind asigurarea executării documentului executoriu emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila în privința SA „Basarabia-Nord”, anularea încheierii nr. 093-812/17 din 25 noiembrie 2019 privind asigurarea executării documentului executoriu, emisă de executorul judecătoresc Lupol Ludmila în privința SA „Combinatul de Pâine din Bălți”, cu obligarea executorului judecătoresc Lupol Ludmila să dispună încetarea procedurii de executare nr. 093-812/17 și nr. 093-813/17 intentată în temeiul încheierii din 15 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul Agenției Rezerve Materiale precum că instanța de revizuire nu a ținut cont că la moment există două hotărâri judecătorești contradictorii, cu soluții contrar-opuse, în privința aceleași situații litigioase, care încalcă autoritatea de lucru judecată prin decizia din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, deoarece analizând cele două spețe, se atestă că obiectele și temeiurile de examinare ale acestora, sunt diferite.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că temeiul de revizuire a deciziei din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, la care a făcut referire Agenția Rezerve Materiale și anume art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă - *s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești*

care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere, nu este aplicabil la cazul speței.

Or, decizia din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, emisă în altă cauză civilă, nu a servit drept temei pentru emiterea deciziei din 05 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, care a fost supusă revizuirii în prezenta cauză civilă, menținută ulterior prin încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Mai mult ca atât, argumentul invocat în cererea de revizuire a constituit deja obiect de discuție, asupra căruia Curtea de Apel Bălți s-a pronunțat în modul corespunzător în decizia din 05 mai 2020.

De fapt, argumentele Agenției Rezerve Materiale invocate în cererea de revizuire și în prezentul recurs se referă la dezacordul acesteia cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Bălți în decizia din 05 mai 2020.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Bălți expusă în încheierea din 14 iulie 2020, că circumstanțele invocate de Agenția Rezerve Materiale, ca temei de revizuire a deciziei din 05 mai 2020, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

Se reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs.*

Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Agenția Rezerve Materiale, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Agenția Rezerve Materiale și de a menține încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Agenția Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Se menține încheierea din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Basarabia-Nord” și Societatea pe Acțiuni „Combinatul de Pâine din Bălți” împotriva Agenției Rezerve Materiale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și executorului judecătoresc Lupol Ludmila cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic